

ΤΑ ΝΕΑ

Αγιογραφίες
ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΣΟΥ

Επένδυση ζωής

ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ τις αντιμετώπιζαν με δυσπιστία, αν όχι με εκθρόνιση. Ως και «λύκους με προβιά προβάτου» τις είχαν χαρακτηρίσει. Αλλά σιγά-σιγά επιβλήθηκαν χάρις στη δουλειά τους και το ήθος τους. Και τώρα που κάνουν τον απολογισμό 22 ετών, μιας επένδυσης ζωής, μπορούν να είναι υπερήφανες για πολλά. Το ποσοστό των μουσουλμανόπαιδων της Θράκης που τελειώνουν την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, για παράδειγμα, έχει αυξηθεί από 35% (22% για τα κορίτσια) σε σχεδόν 80%.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΞΕΚΙΝΗΣΕ το 1997, λίγο μετά την απόφαση του τότε υπουργού Παιδείας Γιώργου Παπανδρέου να θεσπίσει θετική διάκριση 0,05% για την εισαγωγή των παιδιών της μειονότητας στα ελληνικά πανεπιστήμια ώστε να μη φεύγουν στην Τουρκία. Τότε έφτασε στη Θράκη η ομάδα της Άννας Φραγκουδάκη (αριστερά στη φωτογραφία), της Θάλειας Δραγώνα και μερικών ακόμη καθηγητριών, με στόχο να βελτιώσουν το μορφωτικό επίπεδο της μειονότητας, να δώσουν ώθηση στην ελληνομάθεια και να βοηθήσουν τα μουσουλμανόπαιδα να ενταχθούν αρμονικότερα στην κοινωνία. «Ακριβώς επειδή ερχόμασταν απέξω, φέραμε έναν άλλο πολιτικό λόγο, έναν άλλο τρόπο προσέγγισης του διαφορετικού», μου λέει η κ. Δραγώνα από την Κομοτηνή, όπου λαμβάνει μέρος σήμερα σε μια εκδήλωση για το κλείσιμο αυτού του κύκλου.

Άννα Φραγκουδάκη
Θάλεια Δραγώνα

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΧΡΟΝΙΑ, τα παιδιά της μειονότητας που έμπαιναν στο Πανεπιστήμιο (με τη θετική διάκριση) ήταν καμιά πενήντα. Σήμερα είναι 500, τα μισά από αυτά που τελειώνουν κάθε χρόνο το λύκειο. Βοήθησε βέβαια και η τεχνολογία – το 1998 υπήρχε ορεινό σχολείο χωρίς ηλεκτρισμό! Αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Γιατί αν οι εκπρόσωποι των ηγεσιών της τοπικής κοινωνίας δεν σταμάτησαν να βάζουν τρικλοποδιές στις υπεύθυνες του Προγράμματος Εκπαίδευσης Μουσουλμανόπαιδων (ΠΕΜ), η ηλικιακή κατηγορία 6-18 ετών αγκάλιασε ολόθερμα το έργο τους. «Στην αρχή, η ύπαρξη δύο πληθυσμιακών ομάδων με διαφορετικές γλώσσες, κουλτούρες, φαγητά, αντιμετωπιζόταν ως πρόβλημα», μου λέει η κ. Φραγκουδάκη, που βρίσκεται κι αυτή στην Κομοτηνή. «Τώρα, τα νέα παιδιά θεωρούν τις πολλές γλώσσες πλούτο».

ΣΤΟ ΘΕΡΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ του ΠΕΜ περιλαμβάνονται τα τελευταία 15 χρόνια και κατασκηνώσεις, που βοηθούν ακόμη περισσότερο τη συμβίωση. Στις ασκήσεις με κανό, για παράδειγμα, τα παιδιά μαθαίνουν ότι όταν κατεβαίνεις με το ρεύμα δεν έχει σημασία αν συμπαθείς τον διπλανό σου. Όταν ανεβαίνεις όμως, και δεν έχεις καλό συντονισμό με τους άλλους, τα βρίσκεις μπαστούνια. Να ένα μάθημα που θα έπρεπε να διδαχθεί σε όλη την Ευρώπη.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ δεν φαίνεται να δείχνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη συνέχιση αυτής της ευεργετικής πρωτοβουλίας. Το πρόγραμμα αυτό, όμως, πρέπει πάση θυσία να επαναπροκληθεί. Οι ακάματες ερευνήτριες ανυπομονούν να δώσουν τη σκυτάλη στις επόμενες. Γιατί όσο το πρόγραμμα είναι σύνθετο, άλλο τόσο απλό είναι το αποτέλεσμά του: η διαμόρφωση μιας ομάδας πολιτών που κρατούν την ελληνική ταυτότητα με υπερηφάνεια, χωρίς να απεμπολούν την παράδοση και τη γλώσσα της οικογένειάς τους.